

Tjänsteskrivelse

2022-10-01

Diarienummer: 22SON92

Handläggare:

Karina Zettlin Lindholm
026-17 94 96
karina.zettlin_lindholm@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Avtalsuppföljning av stödboende inom individ- och familjeomsorg 2021 med utblick 2022

Sammanfattning

Avtalsuppföljning av utförare med ramavtal för stödboende har genomförts för 2021 med utblick 2022. Sunda Omsorg AB avvecklade verksamheten i augusti 2021 och Stockholms Stadsmission har aviserat en nedläggning fr o m årsskiftet 2022/23, vilket innebär att tre externa stödboenden med ramavtal finns tillgängliga för avrop 2023.

Kvalitetsberättelser och övriga underlag har inkommit, i enlighet med förfrågan från samtliga fyra utförare som bedrev verksamheter under hela granskningsperioden, 2021 med utblick 2022.

Samtliga ramavtal har nyttjats. Den genomsnittliga boendetiden är ~10 månader.

Enligt ramavtalen ska Stödboende vara en placeringsform som avser *barn och ungdom* som inte har sådana behov av vårdinsatser som motiverar en plats i HVB (hem för vård eller boende). Det ska föreligga ett mindre vårdbehov och den placerade ska kunna bo i eget boende med anpassat stöd.

Resultaten visar att utförarna uppfyller totalt sett kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. Hälsofrämjande rutiner/synsätt som t ex kosthantering hos den unge, beskrivs i mindre omfattning samt individuell riskhantering och säkerhet, vilket bör utvecklas hos samtliga utförare.

Alla fyra stödboenden har aktuella tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg – IVO. Tre tillsyner av IVO har genomförts, samtliga har fått påpekanden och gällt

klientmatchning och övriga inskrivningsförfaranden samt brister i kommunikationen kring ändring av föreståndare. Samtliga påpekanden är åtgärdade.

Två Lex Sarah utredningar har genomförts, den ena har anmälts till IVO och den andra avslutades efter åtgärder på boendet.

Medarbetarna har relevant utbildning, oftast eftergymnasial och den fortbildning som anges är främst kunskaper i motiverande samtal (MI).

Samtliga uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker främst med vedertagna instrument (BBIC). Två av fyra boenden har haft klienter med sammanbrott.

För granskningsperioden var avtalstroheten hög, däremot ses en tendens att utförare utan ramavtal nyttjas för delår 2022. Generellt har nyttjandet av stödboenden ökat och därmed kostnaderna. Mellan jämförelseåren 2019 - 2021 har antalet klienter ökat från 4 klienter till 12 (2019, 603 tkr, 2021, 2600 tkr).

Genomförd ekonomisk uppföljning visar god kreditvärdighet för samtliga utförare. Samtliga anger relevanta ansvarsförsäkringar och två fyra boenden har kollektivavtal för medarbetarna.

Vid en eventuell förnyad konkurrensutsättning föreslås en utveckling av upphandlingsunderlaget i syfte att stärka kvalitetskraven i avtalen.

Bakgrund

Inom Valfärd Gävles socialtjänst finns stödboende för vuxna. Som komplement finns upphandlad verksamhet för barn och unga 16 - 20 år.

Ramavtal för extern stödboende är framtagna efter genomgången upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Myndighetskontorets utredningsenheter gör avrop från avtalen när behov finns för ovanstående målgrupp, dvs inga volymgarantier ges till utförarna.

Avtalstiden är fyra år, 2019-11-01 – 2023-10-31 och ställningstagande om ny konkurrensutsättning bör beslutas av ansvarig nämnd under vintern/våren 2022 - 23.

I denna rapport redovisas inte de individavtal som upprättas utanför upphandlad verksamhet.

Stödboende inom socialtjänst¹

Stödboende är en placeringsform för barn och unga i åldern 16–20 år som bedöms kunna bo i ett eget boende med anpassat stöd. De har inte behov av vård- och behandlingsinsatser som på HVB och är så mogna och självständiga att familjehem inte heller bedöms som lämpligt.

Beroende på verksamhetens innehåll och målgrupp omfattas stödboende av tillståndsplikt enligt Inspektionen för vård och omsorg-IVO.

Målgrupp för stödboende kan vara

- Barn och unga som har kommit som ensamkommande barn till Sverige
- Barn och unga som tidigare varit placerade för social problematik
- Barn och unga som lever i en konfliktfylld eller på annat sätt i en otillfredsställande hemsituation.

Verksamheten ska anpassas efter den enskildes individuella behov och förutsättningar samt utformas så att vistelsen upplevs som meningsfull. Det ska finnas en föreståndare för verksamheten som ska ansvara för att arbetet organiseras så att den enskilde tillförsäkras boende och anpassat stöd av god kvalitet och uppfyller kraven på säkerhet.

Upphandlade ramavtal

1. Ability Care AB, Uppsala
2. Emcura AB, Stockholm
3. Stockholms stadsmission, Stockholm (nedläggning 2022-12-31)
4. Svea Boende, Stockholm
5. Sunda Omsorg AB, Orsa (nedläggning 2021-08-31)

¹ Tillståndskrav enligt Inspektionen för vård och omsorg – IVO.

Genomförande

Samtliga utförare med ramavtal har ingått i uppföljningen och frågor har ställts utifrån de krav som finns i avtalen gällande det systematiska kvalitetsarbetet med utgångspunkt enligt SOSFS 2011:9, se nedan:

- Kvalitet
 - Giltigt tillstånd från IVO
 - Uppföljning av tillsynsmyndighet IVO eller annan myndighet
 - Oönskade händelser i form av klagomål, avvikelser, Lex Sarah samt förbättringsarbeten
 - Kvalitetsundersökningar

- Rutiner
 - Antidiskriminering och kränkande behandling
 - Alkohol- och droger för såväl medarbetare som klienter
 - Hot och våld
 - Kosthantering
 - Miljöarbete
 - Riskanalys och säkerhetsarbete
 - Värdegrundsarbete

- Klienter
 - Antalet klienter
 - Antalet sammanbrott/oplanerad frånvaro

Rutiner för klientens:

- Nätverk
 - Ledsagning
 - Oplanerad frånvaro av klient
 - Lokalernas beskaffenhet
 - Personalens inställetid då klient påkallar hjälp
 - Skolgång
 - Umgänge och vuxenkontakt
 - Utslussning
-
- Personal
 - Personaltäthet, kompetens och kontinuitet i verksamheten samt eventuella underleverantörer

- Rutin kring registerkontroll vid anställning
- Samarbete med beställaren
 - Samarbetet med beställaren, frekvens och innehåll för uppföljning
 - Strukturerad dokumentation enligt BBIC
- Övrigt
 - Aktuella försäkringar och/eller kollektivavtal

Beställaren har även granskat nyttjandet av avtalen samt kreditvärdigheten hos utföraren. Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens riskprognosbedömning genom "trafikljusmodellen" röd, gul och grön.

Resultat

Kvalitetsberättelser och övriga underlag har inkommit, i enlighet med förfrågan från samtliga utförare som har pågående verksamheter. Dessa finns tillgängliga i sin helhet i Sektor Vårldens diarium. Även ett arbetsmaterial har lämnats till Myndighetskontorets beställande enheter. Nedan redovisas kortfattat resultatet per utförare.

Ability Care AB

Utföraren ingår i Ekebygruppen som även driver jour- och familjehem samt primärvård och företagshälsovård i Uppsalaområdet.

Utföraren har tillstånd från IVO att bedriva stödboende för barn/unga 16-20 år, inom samtliga målgrupper. De har avtal med ett 100-tal kommuner.

Utföraren uppfyller totalt sett kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter.

De framhåller vikten av teamarbetet kring klienterna och de redovisar ett fungerande kvalitetsledningssystem med relevanta rutiner och processer samt avvikelshantering. Ledningssystemen för kvalitet och miljö är också ISO certifierade. Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning och får fortbildning i motiverande samtal (MI) samt olika aktuella programutbildningar för anknytningsproblem, kriminalitet samt beroende.

IVO har genomfört tillsyn av verksamheten under år 2021 och haft synpunkter på att utföraren inte kommunicerat föreståndarbytet i verksamheten, vilket har åtgärdats.

Boendetiden är i genomsnitt 18 månader. Utföraren har haft fem (5) klienter från Gävle under 2021. Två (2) sammanbrott redovisas.

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat med vedertagna instrument främst BBIC. Utföraren har inte genomfört någon klientundersökning 2021 men avser att göra det 2022.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren anger relevanta ansvarsförsäkringar och medarbetarna har kollektivavtal.

Emcura AB

Utföraren har stödboende i Stockholmsområdet. De har tillstånd från IVO att bedriva stödboende för barn/unga, 16-20 år inom samtliga målgrupper.

Utföraren uppfyller totalt sett kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter och redovisar delar av ett kvalitetsledningssystem som ytterligare bör utvecklas. Inga oönskade händelser redovisas.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning och har fortbildning i motiverande samtal (MI).

IVO har inte genomfört någon tillsyn av verksamheten under år 2021.

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat med vedertagna instrument främst BBIC. En klientundersökning 2021 med hög klientnöjdhet, dock med få respondenter.

Boendetiden är i genomsnitt över 6 månader. Utföraren har inte haft några klienter från Gävle under 2021 men har för närvarande en (1) klient för 2022. Inga sammanbrott redovisas.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren anger relevanta ansvarsförsäkringar.

Stadsmissionen Bostad Ung

Stadsmissionen Bostad Ung har stödboende i Stockholm. Utföraren har tillstånd från IVO att bedriva stödboende för barn/unga, 16-20 år inom samtliga målgrupper.

Stödboendeverksamheten kommer att läggas ned fr o m 2022-12-31.

Utföraren uppfyller totalt sett kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter.

IVO har genomfört tillsyn under 2021 och hade påpekanden om brister kring dokumentation kring matchning, detta har åtgärdats. En Lex Sarah anmäldes till IVO, ärendet är avslutat.

Utföraren hade tre (3) klienter från Gävle 2021 och för närvarande två (2) klienter från Gävle. Inga sammanbrott redovisas.

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat med vedertagna instrument främst BBIC och en klientundersökning har genomförts 2021 med relativ hög klientnöjdhet.

Stadsmissionen är en ideell förening och kan inte erhålla en kreditrating.

Svea boende AB

Utföraren finns i Stockholmsområdet och har tillstånd från IVO att bedriva stödboende för barn/unga 16-20 år, inom samtliga målgrupper. Företaget expanderar på flera andra platser i Sverige.

Utföraren uppfyller totalt sett kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter.

Utföraren redovisar ett kvalitetsledningssystem med de mest relevanta processer och rutiner och uppger att kvalitetsarbetet är ett ständigt pågående arbete.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning.

IVO har genomfört tillsyn av verksamheten under år 2021, med påpekanden om förbättrat inskrivningsförfarandet, åtgärder är vidtagna. En oönskad händelse har rapporterats vilket genererade i en (1) Lex Sarah utredning, åtgärder genomfördes och ingen anmälan är gjord till IVO.

Boendetiden är i genomsnitt 7-8 månader. Utföraren hade tre (3) klienter från Gävle 2021 och för närvarande en (1) klient från Gävle. Ett (1) sammanbrott redovisas.

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat med vedertagna instrument, främst BBIC. Ingen klientundersökning har genomförts 2021 men man avser att göra en undersökning under 2022.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren anger relevanta ansvarsförsäkringar och kollektivavtal för medarbetarna.

Nyttjande och kostnader 2019 – 2021 med utblick 2022

Här nedan presenteras nyttjande och kostnader för externa utförare med och utan ramavtal.

Stödboende Barn/unga

	2019	2020	2021	2022 jan-jun
Antal	5	4	12	12
Kostnad	603 tkr	590 tkr	2 600 tkr	2 700 tkr

Totalt var 12 barn/unga placerade i externa stödboenden under 2021. Ramavtal som nyttjades var Ability Care (5) Stadsmissionen (3) och Svea Boende (3). Utan ramavtal Attendo HVB (1).

Mellan jämförelseåren 2019 - 2021 har antalet klienter ökat från 5 till 12 och därmed även kostnaderna (2019, 603 tkr, 2021, 2600 tkr). Tendensen för 2022 är en fortsatt ökning av nyttjandegraden generellt och nyttjandet av utförare utan ramavtal.

Ny konkurrensutsättning

Vid en eventuell ny konkurrensutsättning av stödboende förslås en utveckling av upphandlingsunderlagen:

- Beakta:
 - KPMG-utredningen gällande HVB och den handlingsplan som ska tas fram för att förbättra kvalitet och minska kostnader för HVB i framtiden
 - Ställningstagande kring stödboende i kombination med öppenvård
 - Ställningstagande om vikten av närhetsprincipen, dvs geografisk närhet till Gävle
 - Boendesamordnarens nya roll för externa utförare
- Utveckla åtagandet i upphandlingsunderlaget gällande:
 - Ledningssystem för kvalitet och specificering av vissa rutiner för ett hälsofrämjande synsätt, individuell matchning och riskhantering, ansvarsfördelning av klientens genomförandeplan, mätning av klientnöjdhet samt krav om årlig inlämning av utförarens kvalitetsberättelse.
- Särskilda krav utifrån den specifika målgruppen

Karina Zettlin Lindholm

Upphandlingscontroller

Beställare av externa välfärdstjänster

Sektor Välfärd